

1. DE VIER ROLLEN VAN DE BESTUURDER

Het belang van de bestuurder

Het bestuur is de ruggengraat van de vereniging. Op het gebied van sportiviteit en respect speel je als bestuurder een belangrijke rol. Juist als bestuur kun je veel betekenen voor een veilig en plezierig sportklimaat.

De vier rollen van de bestuurder

Binnen een veilig en plezierig sportklimaat speelt de bestuurder vier belangrijke rollen:

- De beleids- en procesrol;
- De communicatierol;
- De voorbeeldrol;
- De weerbaarheidsrol.

Wat houden de vier rollen in?

• De beleids- en procesrol

In deze rol zorg je als bestuurder dat je sportiviteit en respect in het beleid van je vereniging opneemt. Welke normen, waarden en uitgangspunten spreken we af binnen de vereniging? Wat streven we na op het gebied van sportiviteit en respect?

Alleen beleid op papier zetten is natuurlijk niet genoeg. In deze rol zorg je ook dat er een breed draagvlak is voor het beleid. Hoe betrek je je vereniging erbij?

Hoe bereik je dat trainers, ouders en spelers er ook achter staan? En: hoe vertaal je het beleid naar de praktijk?

• De communicatierol

Het bestuur speelt een belangrijke rol in de communicatie over sportiviteit en respect. Communicatie is hét middel om mensen binnen de vereniging te (ver)binden. Zorg dat je het beleid en de normen en waarden van je vereniging continu uitdraagt. Zoek steeds een passend medium om je boodschap over te brengen, zodat je aansluit bij de doelgroep.

• De voorbeeldrol

Elke bestuurder geeft persoonlijk altijd het goede voorbeeld! Houd je aan gemaakte afspraken over sportiviteit en respect en neem zelf het voortouw ze in praktijk te brengen. Er wordt door jouw positie nu eenmaal anders naar jou gekeken dan naar de rest van de verenigingsleden. Soms gaat het om kleine dingen in de praktijk die een positief beeld kunnen geven of die juist je geloofwaardigheid ondermijnen. Als jij je al niet houdt aan de gedragsregels, waarom zou de rest zich er dan aan houden?

• De weerbaarheidsrol

In de weerbaarheidsrol pas je als bestuurder beleid toe op incidenten. Je spreekt bijvoorbeeld een clubgenoot aan op ongewenst gedrag.

Of je zorgt voor een sanctie wanneer dit past. Deze rol vraagt dat je anderen op een respectvolle manier weet aan te spreken. Je durft op mensen af te stappen om ze te confronteren met ongewenst gedrag. En je hebt het inzicht en de vaardigheid dit soort gesprekken positief te voeren. Natuurlijk is het belangrijk dat bestuursleden op dezelfde manier handelen in vergelijkbare situaties.

Welke rol past bij wie?

Niet iedere bestuurder voelt zich even comfortabel bij elke rol. Sommige bestuurders hebben plezier in de inhoudelijke kant, andere meer in de procesmatige kant. Zorg dat in ieder geval elke rol binnen het bestuur is belegd. Zo weet je dat alle aspecten voldoende aan bod komen.

Meer weten over de vier rollen?

Tijdens de workshop Sportief Besturen komen de vier rollen uitgebreid aan bod. De workshop duurt één avond en wordt door de Nederlandse Basketball Bond op diverse data en locaties georganiseerd. Wil je deelnemen?

Neem dan contact op met de programmacoördinator 'Naar een veiliger sportklimaat' van de NBB.

BELEIDS- EN PROCESROL

COMMUNICATIEROL

VOORBEELDROL

WEERBAARHEIDSROL

Oefening bestuurdersrollen

De workshop *Sportief Besturen* maakt de aanwezige bestuurders door middel van een oefening bewust van de rollen die hen goed af gaan en de rollen die hen minder passen. Deze oefening is nog krachtiger wanneer een voltallig bestuur binnen een vereniging deze uitvoert.

1. Toelichting op de vier rollen

De bestuursleden die niet de module hebben meegemaakt lezen eerst de toelichting op de andere zijde, zodat zij begrijpen wat de vier rollen inhouden.

2. In beeld krijgen waar de kracht en de aandachtspunten van het bestuur liggen

Iedere rol is belangrijk om te sturen op sportiviteit en respect, echter iedere rol vraagt andere vaardigheden. Het komt weinig voor dat een persoon zich in alle rollen thuis voelt. Om dit voor het team van bestuurders in beeld te krijgen, wordt op een flipover of whiteboard onderstaand model nagetekend.

Vervolgens geeft ieder bestuurslid aan in het model wat zijn kracht is en waar hij minder sterk in is.

3. Op de uitkomst reflecteren

Ieder bestuurslid licht zijn keuzes toe. De andere bestuursleden kunnen hierop reageren, wanneer zij de keuzes herkennen, maar ook wanneer dit niet het geval is. Dit is een mooi moment elkaar van opbouwende feedback te voorzien.

Belangrijke vragen bij de uitkomst van de oefening zijn:

- Zijn alle rollen vertegenwoordigd in het team? Zijn de competenties aanwezig in het team?
- Worden ze ook vervuld in relatie tot sportiviteit en respect? (Maken we hierover beleid, wordt erover gecommuniceerd?, etc.)
- Welke zijn niet goed vertegenwoordigd in het team?
- Is er een goede balans in het team?
- Kan iedereen de voorbeeldrol vervullen? Zo nee, hoe gaan we hiermee om als team?
- Kan iedereen de weerbaarheidrol vervullen? Zo nee, hoe gaan we hiermee om?
- Zijn we complementair aan elkaar of missen we bepaalde rollen in ons team? Wanneer het laatste geldt, hoe lossen we dit op?

4. Conclusies trekken en acties bepalen

Op basis van de reflectie en de beantwoording van bovenstaande vragen worden conclusies getrokken over hoe het team (nog) beter kan sturen op de sfeer en omgang in de vereniging. Om deze sessie goed af te ronden is het goed de conclusies naar concrete acties te vertalen, om zo oplossingsgericht de oefening af te sluiten.

Borging resultaat

De vier rollen zijn niet los van elkaar te zien en versterken elkaar. De samenhang tussen deze rollen is ook weer te geven in relatie tot het proces dat het bestuur doorloopt wanneer effectief wordt gestuurd op sportiviteit en respect.

Dit proces wordt continu doorlopen en is in het ideale geval een vast onderdeel van de agenda van het bestuur van een vereniging. Hiermee geef je actief invulling aan de vier rollen van de bestuurder.